

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2941

Vragen van de leden **El Yassini** (VVD) en **Kwint** (SP) aan de Ministers voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media en van Justitie en Veiligheid over *het bericht «FunX-dj stopte met Ramadan late Night: «Niet alleen ik werd met dood bedreigd»»* (ingezonden 6 mei 2020).

Antwoord van Minister **Slob** (Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media), mede namens de Minister van Justitie en Veiligheid (ontvangen 28 mei 2020).

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht «FunX-dj stopte met Ramadan late Night: «Niet alleen ik werd met dood bedreigd»»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Deelt u de mening dat het onacceptabel is dat een radiodj persoonsbeveiliging nodig heeft en uiteindelijk genoodzaakt was om te moeten stoppen met zijn programma, omdat een bepaalde groep hem bedreigde vanwege het draaien van muziek tijdens een programma met Ramadan in de naam?

Antwoord 2

Ik deel uw mening dat het voorval onacceptabel is. Vrijheid van meningsuiting en persvrijheid zijn in een democratische rechtsstaat als Nederland een groot goed en een belangrijke pijler van onze samenleving. Daar hoort niet bij dat iemand wordt bedreigd voor het maken van een radioprogramma. Ik heb van FunX begrepen dat er apart van de bedreigingen ook een inhoudelijke discussie rondom dit programma was ontstaan. Het is uiteindelijk die discussie geweest die voor FunX de doorslag heeft gegeven om te stoppen met het radioprogramma. Daarbij stopt FunX niet met het bespreken van het thema Ramadan, maar is er voor een andere formule gekozen via de hele programmering en op alle kanalen. Daarmee denkt FunX juist een grotere impact te kunnen hebben.² Het past vanuit mijn rol niet om een oordeel te hebben over deze inhoudelijke afweging. Dat is echt aan de betreffende omroep.

¹ Nos.nl, 5 mei 2020

² <https://www.funx.nl/news/funx/46333-statement-over-ramadan-late-night?q=&start=0&end=>

Vraag 3

Uit welke hoek waren deze bedreigingen afkomstig?

Antwoord 3

De bedreigingen zijn met name geuit via social media-kanalen als Instagram. Ik heb intussen begrepen dat de NPO en Stichting FunX aangifte gaan doen/hebben gedaan. Eerder heeft de presentator van het radioprogramma aangegeven dat ook te doen.

Vraag 4

Op welke manier heeft u contact gehad met het radiostation Funx om hulp en bescherming te bieden tegen de doodsbedreigingen? Loopt er inmiddels strafrechtelijk onderzoek naar deze bedreigingen?

Antwoord 4

Vanuit het Ministerie van OCW is er contact geweest met de NPO over het voorval bij FunX en is er informatie gewisseld. De NPO deelde met het ministerie hetzelfde statement als valt te lezen onder het antwoord op vraag 2.

Over de vraag of inmiddels een strafrechtelijk onderzoek loopt naar de bedreigingen kan ik u geen mededelingen doen. De Minister van Justitie en Veiligheid verstrekt geen informatie over individuele zaken.

Vraag 5, 6

Hoe vaak hebben de Nederlandse media de afgelopen twaalf maanden te maken gehad met ernstige bedreigingen doordat de inhoud van een bepaald programma een deel van de luisteraars niet aanstond? Indien u daar geen gegevens van heeft, bent u bereid hier nader onderzoek naar te doen? Hoe vaak hebben intimidatie of (doods)bedreigingen ervoor gezorgd dat Nederlandse media genoodzaakt waren om de inhoud van hun programma's te wijzigen? Waar kunnen redacties zich melden als zij hierover vragen hebben?

Antwoord 5, 6

In de Persvrijheidsmonitor 2019³, die jaarlijks wordt gedaan in opdracht van het Persvrijheidsfonds, valt te lezen dat media in 2019 te maken kregen met incidenten op het gebied van veiligheid, bronbescherming, beschuldigingen en privacy en vrijheid van nieuwsgaring. Volgens de monitor zijn er in 2019 in totaal 39 meldingen binnengekomen bij het meldpunt van het initiatief «PersVeilig». ⁴ Hierbij ging het in 25 gevallen om bedreigingen en 8 keer om fysiek geweld. In 13 gevallen hebben journalisten hiervan aangifte gedaan. De Nederlandse Vereniging van Journalisten (NVJ) schat in dat het aantal niet-gemelde bedreigingen naar alle waarschijnlijkheid hoger ligt.

Uit de incidenten die in 2019 bij het meldpunt van «PersVeilig» binnen zijn gekomen, is volgens de NVJ niet gebleken dat de incidenten ertoe hebben geleid dat media/journalisten de inhoud van hun berichtgeving hebben aangepast, dan wel dat zij hiertoe genoodzaakt waren.

Als redacties vragen hebben omtrent bedreiging of intimidatie, dan kunnen zij zich wenden tot de website van «PersVeilig». Hier is onder andere informatie te vinden over wat te doen bij intimidatie en/of bedreigingen, kunnen incidenten worden gemeld en is er informatie over scholing beschikbaar.

Vraag 7, 9

Op welke manier ondersteunt u de al lopende aandacht en initiatieven voor persvrijheid van de Nederlandse Vereniging voor Journalisten (NvJ)? En op welke manier gaat u voorkomen dat media in Nederland genoodzaakt zijn om bepaalde onderwerpen niet te behandelen, omdat de veiligheid van hun personeel niet gewaarborgd kan worden?

Bent u van mening dat het akkoord «Persveilig» voldoende mogelijkheden biedt om de veiligheid van journalisten in Nederland te waarborgen? Zo ja, hoe gaat u ervoor zorgen dat bedreigingen van bijvoorbeeld radiodj's in de

³ https://mcusercontent.com/5d2d3edb7080a5e47a7c8c62f/files/41773f88-48d4-4d78-834e-61d4ad445a75/2020_05_03_Persvrijheidsmonitor_2019.pdf

⁴ www.persveilig.nl

toekomst adequaat worden aangepakt? Zo nee, wanneer komt u met aanvullende maatregelen om de veiligheid van journalisten te waarborgen?

Antwoord 7, 9

Een deel van de regeerakkoordmiddelen voor onderzoeksjournalistiek stel ik beschikbaar voor het versterken van de positie van journalisten tegen geweld, agressie en/of bedreiging. Deze middelen zijn de afgelopen jaren ten goede gekomen aan o.a. «PersVeilig».

De veiligheid van journalisten in Nederland wordt op verschillende manieren gewaarborgd. Persvrijheid en de vrijheid van meningsuiting zijn vastgelegd in de Grondwet en in internationale verdragen, zoals het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens. Voor de audiovisuele sector wordt dit nader uitgewerkt in de Mediawet. Ondersteunend aan deze verankering in wet- en regelgeving zijn er initiatieven, zoals de Stuurgroep Agressie en Geweld tegen Journalisten, waarin wordt samengewerkt door de Nederlandse Vereniging van Journalisten (NVJ), Het Genootschap van Hoofdredacteuren, de politie en het Openbaar Ministerie (OM). Het Akkoord van deze Stuurgroep bevat maatregelen die (in preventieve zin) bijdragen aan de veiligheid van journalisten, waaronder het initiatief «PersVeilig». Daarnaast is in 2019 een protocol opgesteld door de mediasector, de politie en het Openbaar Ministerie met als doel een heldere, eenduidige en harde aanpak van daders te bewerkstelligen. Het protocol geeft helder weer welke stappen er worden ondernomen zodra er een aangifte gedaan wordt. Zo wordt er bijvoorbeeld van iedere strafbare gedraging aangifte opgenomen, wordt de schade zoveel als mogelijk verhaald op daders en geldt de verhoogde strafeis van het OM conform de OM-Aanwijzing.

Bovenstaande maatregelen onderstrepen het belang van een veilige werkomgeving voor journalisten. De getroffen maatregelen achten wij voldoende om, voor zover mogelijk, een veilige werkomgeving te faciliteren voor journalisten, waarbij daders van agressie- en geweldsdelicten harder worden aangepakt.

Vraag 8

Op welke manier heeft de redactie gebruik gemaakt van het onlangs gepresenteerde Akkoord «PersVeilig», een samenwerking tussen de Nederlandse Vereniging van Journalisten (NVJ), Het Genootschap van Hoofdredacteuren, de politie en het Openbaar Ministerie (OM) met als doel om de veiligheid van journalisten te waarborgen? Zo niet, op welke manier hebt u dit Akkoord bij radiostation Funx onder de aandacht gebracht?

Antwoord 8

De NVJ heeft mij laten weten dat «PersVeilig» contact heeft opgenomen met de redactie van FunX naar aanleiding van het incident. Tijdens dit contact is informatie uitgewisseld over de casus en heeft «PersVeilig» waar nodig/gewenst ondersteuning geboden.

Toelichting:

Deze vragen dienen ter aanvulling op eerdere vragen terzake van het lid Kwint (SP), ingezonden 6 mei 2020 (vraagnummer 2020Z07993).